

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. V. Temulentiaë partitio multiplex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

Syrtris, hydrops, Syren, Scylla, insatiata Charybdis;
 Grandior & furis omnibus, esse feror.
 Nam quæ gestarum mihi surgat gloria rerum,
 Notum est Eois occiduisq; plagis.
 Nullus erat seuis vnquam bellator in armis,
 Qui dederit gelidæ millia plura neci.
 Nemo tot impune cædes, tot funera nemo
 Edidit, ac nostræ sæpè dedere manus.

CAPVT V.

Temulentia multiplex.

Vini intemperata potio, quæ, vt diximus, Ebrietatem constituit, non vna est eademq; sed varia, multiplex ac diuersa, pro qualitate excessus, in potando, ac bibentium animo atq; constitutione.

Excessum in potu spectas? Aut is talis est, vt omnino tollat vsu[m] rationis; hinc perfecta euadet Ebrietas: aut solùm calefacto cerebro, aliquantulum turbabitur phantasia, vt præ nimia lætitia gestias, integro tamen permanente vsu[m] rationis, atque inuiolato. hæc imperfecta erit atque vt Caietanus appellat, non plena Ebrietas.

Duplex Ebrietas, perfecta & imperfecta

Hinc benè Procopius: *Bifariam enim quis ebrius putatur; scilicet aut cum delirat, & neque mens neque manus, neque pes suum officium facit satis. Sic esse ebriū, culpa non vacat, & peccati maximum est Argumentum. Alter ebrietatis modus est, cum animi mero tantum incaluerint, & hæc ebrietas quoque in sapientem virum cadit.*

In summa v. ebrietas Comment. in Genes. cap. 9.

Nec dissimile, quod in hanc ipsam sententiam Philo Iudæus disputat. *Queritur ergo, inquit, vtrum sapiens inebriabitur? Est itaque duplex ebrietas. Altera Lib. de plantar. Noë circa vino finem.*

vino madere significat, altera vino delirare. Qui autem hanc questionem tractant, alii negant, vel nimio mero vsurum sapientem, vel deliraturum ob pocula; alterum enim horum esse peccatum; alterum peccati causam. Vtrunque alienum à boni viri officio. Alii concedunt bono viro indulgere poculis, sed delirare præ vino, non itè. hæc ille. En geminam tibi, perfectam & imperfectam ebrietatem.

Bibentis constitutionem atque animum consideras? Et hac ipsa via, non minus diuersim continget Ebrietas. Nam si potans, ex quadam corporis imbecillitate, vini tantum, quantum ad sedandam sitim, ex præscripto rationis, ac modi temperantiæ sufficeret, grauatim ferret, atque ita præter voluntatem inebriaretur; Aut si sanus quispiam, nec vini fortitudinem aduertès, nec nimium esse, quod tunc sumit, intelligens, nec animi proposito, quod inebriare se velit statuens, potando tamen, inebriaretur tandem, vt Noë contigit, Ebrietatis quidem ratio esset, quoad ipsum vini potum nimium, non tamen, quoad vitii & peccati malitiam. Quam Ebrietatem imperfectam, vocat Caietanus, Ebrietatem materialem. Iam verò quæ præuisa fuit, & præcognita, & in voluntatis electione, aliquo saltem modo præcessit, nec euitata fuit. Formalem appellat atq; completam Ebrietatem.

Hæc benè intellecta, intimeque animo impressa, plurimum lucis afferent iis, quæ proximo capite sequentur.

CAPVT VI.

Quantum, & quando peccatum Ebrietas.

VT hac Tempestate multos reperire est, qui cōtra synderesis dictamen, rectæque rationis in-

*In sum. v.
Ebrietas.
Nota, quid
ex Caieta-
no Ebrie-
tas mate-
rialis, quid
formalis,*